

ŽELEZAR

GLASILO KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE

JESENICE, 4. AVGUSTA 1962

STEVILKA 31/IV

10. redna seja UO

Upravni odbor je imel 10. redno sejo 26. julija 1962. Naše bravce želimo seznaniti z nekaterimi sklepi, ki jih je UO na tej seji sprejel:

1. Po obratih je pravočasno javljanje bolezenske odsotnosti stalen problem, ki pa se je sedaj, ko je izbira zdravnika prosta, še povečal. Zato je UO zadolžil kadrovske sektor, naj preko svoje službe po obratih to vprašanje zaostri in naj napravijo odgovornega za prijavljanje bolezenske odsotnosti vsakega posameznega delavca, ki boluje. V obratih, kjer je prijavljanje bolezenske odsotnosti še poseben problem, pa naj uvedejo za kršilce tudi disciplinske ukrepe.

2. UO je na podlagi poročila iz razprave o polletnem finančnem obračunu sklenil: — CDS se predloži, naj bi se pri izplačilu osebnih dohodkov 15. 8. 1962, skladno z že sprejetimi sklepi o zadrževanju osebnih dohodkov in o izplačilu variabilnega dela OD tekoče za mesec z ostalimi izplačili, izplačala osnova za julij z variabilnim delom za junij in dosedanjim zadrževanjem po sprejeti progresivni lestvici. Poleg tega naj se izplača tudi doseženi variabilni del za julij, ki naj bo znižan za določen odstotek linearno in je manjši od sedanjega odstotka progresivnega zadrževanja.

— UO priporoča sindikalni organizaciji, da opozori preko sindikalnih vodstev odgovorne organe, da nov način izračunavanja in ugotavljanja osebnih dohodkov na podlagi plačane realizacije ni popolnoma skladen s principom izračunavanja in ugotavljanja osebnih dohodkov po EE, ker takšen način izračuna preprečuje.

— Iz poročila je razvidno, da vzdrževalni stroški v vseh proizvodnih obratih naraščajo. Zato je UO zadolžil odgovorne službe, da podrobno analizirajo vzroke temu na-

raščanju in to analizo predložijo še pred zasedanjem CDS gospodarski komisiji. Prav tako je UO zadolžil posamezne proizvodne EE, da v svojem obratu tudi analizirajo vzroke naraščanja vzdrževalnih stroškov. Po možnosti naj proizvodni obrati to analizirajo skupaj z vzdrževalnimi obrati.

— UO je zadolžil upravo podjetja, oziroma kolegij, da s posameznimi obratovodstvi pregleda, kako evidentirajo tipične ekonomske pokazatelje in kako s temi pokazatelji seznanjajo DS, UO in ŽEE.

3. V zvezi z nastalo problematiko v elektrooddelku glede na prodajo njihovih proizvodov, s katero je DS te EE seznanil UO, je UO zadolžil upravo, da poizkuša najti skupaj z obratovodstvom takšno rešitev tega problema, da ne bi bilo potrebno premeščati ali pa odpuščati delavcev. Razpravo o tej problematiki oziroma o zmanjšanju družbenega plana elektrod za II. polletje na zasedanju CDS se preloži na sredo avgusta, ko bo znano, kako so realizirane naše ponudbe za izvoz elektrod.

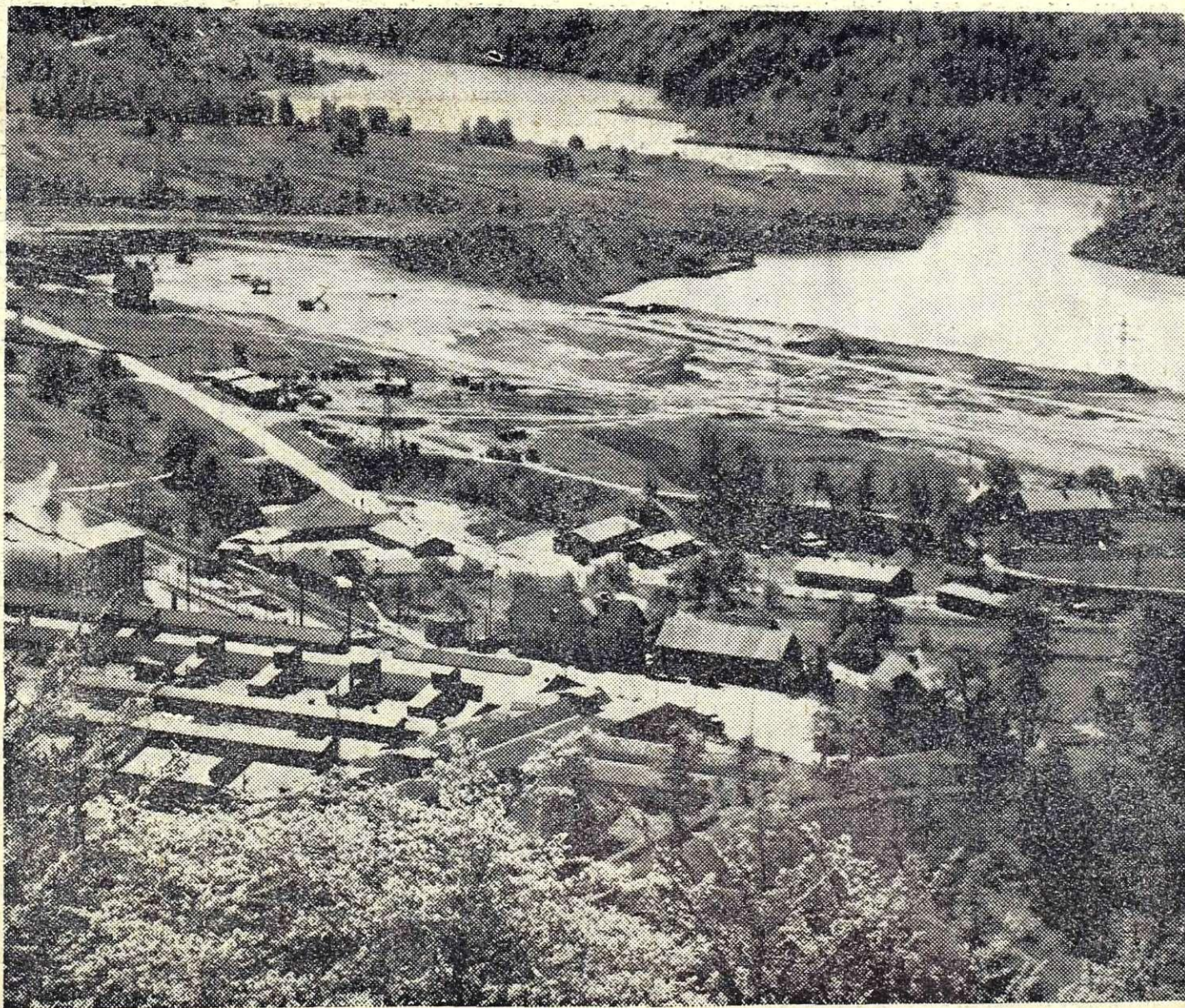
Dobili smo komercialno soglasje za nabavo opreme iz ZDA

Dne 30. julija smo dobili iz Beograda telefonično obvestilo, da je Investicijska banka rešila našo vlogo za komercialno soglasje za nabavo investicijske opreme v ZDA. — Ker je Exim banka takšno rešitev izdala že 19. junija, je s tem formalna stran za zaključevanje pogodb iz okvirja kredita 15 milij. dolarjev rešena. Medtem je iz Amerike prišla v dokončno obravnavo že večina pogodb in po sedanjem stanju lahko računamo, da bomo v avgustu zaključili vse naše pogodbe z ameriškimi dobavitelji.

Istočasno smo dobili obvestilo, da nam bo Investicijska banka iz osrednjega investicijskega fonda dala na račun kredita avans v višini 500 milijonov dinarjev za financiranje tekočih del. Na ta način bomo še pravočasno dobili sredstva za nemo-teno nadaljevanje del.

Z banko nimamo rešeno vprašanje kredita in pogodbe zaradi tega, ker Zvezni izvršni svet dosega še ni dal smernic in pogojev, pod katerimi se bodo dodeljevala podjetjem črne metalurgije sredstva za rekonstrukcijo in novogradnjo. Dvomimo, da bo to vprašanje rešeno v avgustu in pričakujemo, da bo dokončno rešeno šele v septembru ali oktobru. Zaradi tega za nas še ni dokončno rešeno vprašanje financiranja investicij v tem obdobju in bomo zaprosili za nadaljnje avanse. Republiški izvršni svet nam je na našo vlogo v ta namen že zagotovil poroštveno izjavo za 1,5 milijarde dinarjev, enako tudi okrajni ljudski odbor Kranj.

Prepričani smo, da bi nam ta znesek zadostoval do oktobra, do takrat pa upamo, da bo zagotovo dokončno rešeno vprašanje kredita in financiranja.

V juliju so na Belškem polju izkopali in prepeljali 58.000 kubičnih metrov gradiva, ali približno 1900 kubičnih metrov dnevno. V celoti pa so do 20. julija odkopali blizu 450.000 kubičnih metrov gradiva, kar predstavlja okrog 90 odstotkov predvidenih zemeljskih del

Montažne hiše že ovirajo dela pri nasipu

Zemeljska dela na Belškem polju, kjer bodo zgrajene nove valjarne, hitro napredujejo. Kamioni prepeljejo vsak dan več tisoč kubikov materiala v nasip, ki bo povezoval nove valjarne z obrati na Jesenicah. Vse kaže, da bo treba štiri montažne hiše odstraniti že v prihodnjih dneh, ker ovirajo dela pri nasipavanju terena. V kolikor te hiše ne bodo odstranjene v bližnji prihodnosti, lahko pride do zastoja pri zemeljskih delih na Belškem polju, kar pa ni zaželeno.

Treba bo odločno in hitro ukrepati in rešiti problem stanovanj za stanovalce, ki še vedno stanujejo v omenjenih štirih montažnih hišah.

Naše bralce bodo gotovo zanimali tudi številni podatki o doslej opravljenem izkopu na Belškem polju. Podjetje Gradis je s kooperanti izkopalo in prepeljalo, seveda s pomočjo bagerjev, buldožerjev in kamionov, v juliju 58.000 m³ materiala, ali približno 1.900 m³ na dan. V celoti je bilo od začetka pa do 20. julija izkopanih 450 tisoč kub. metrov materiala, kar predstavlja približno 90 % predvidenih zemeljskih del.

Na upravi osnovnih sredstev smo zvedeli, da gradbeni dela pri prepustu za potok Javornik napredujejo lepo in po predvidenem načrtu. Prav tako je že pripravljeno vse potrebno za začetek del pri izgradnji nadvoza čez novi most, ki povezuje Borovlje in Blejsko Dobravo. Z gradnjo novega nadvoza bodo začeli že v prihodnjih dneh, zgrajen pa bo iz armiranega betona. Nadvoz, na katerem bosta cesta in železniška proga za povezavo novih obratov na Belškem polju in tovarno na Jesenicah, bo dolg 75 metrov in širok 5 metrov. Predvidena višina nadvoza je 9,60 m nad terenom.

Montažne hiše, zgrajene pred nedavnim, ovirajo dela pri povezavi Belškega polja z matičnimi obrati na Jesenicah. Cimprej bo treba najti stanovanja vsaj za stanovalce v štirih hišah, da ne bi prišlo do zastoja pri zemeljskih delih na Belškem polju

5 seje zbora ekonomske enote v šamotarni

Znižali so stroške

Pretekli teden je imel ODS EE šamotarne redno sejo, na kateri so razpravljali o poročilu obratovodstva za I. polletje 1962.

Družbeni plan so presegli za 105,98 %, vendar asorti-

menta niso dosegli. Glavni vzrok je nekoliko podaljšano žganje opeke in večji remont peči 19 v januarju 1962. Storitnost je večja v primerjavi s prvim polletjem 1961 za 9,13 kg/h moža, računana za konč-

ne izdelke v dejanskih tonah in učinkovite opravljene ure. Storitnost v tem polletju je 79,46 kg.

Zelo zanimivo je bilo poročilo o nadurah, ki so jih znižali proti 1961. letu, pri nedeljskem delu za 6.112 ur in nadurnem delu v rednem času za 1.260 ur. Uslužbenci nimajo nadur oziroma nedeljskih ur. Kolektiv se je obvezal, da bo število nadur še znižal, seveda v kolikor ne bo tako občutno primanjkovalo delavcev kot sedaj. Obratu manjka 30 ljudi do normativnega števila, nekaj jih je odsotnih zaradi bolezni in dopustov, ki so jih izkoristili le 32,6 % od planiranih 44 % ter ostala odsotnost, tako da kolektiv dela samo s 110 delavci.

Imeli so tudi 19 polumnih seminarjev, na katerih so razpravljali o problematiki, HTV, kvaliteti dela, storitnosti, disciplini, redu in čistosti. V obratu se je ta način razglabljanja s člani kolektiva pokazal kot zelo uspešen

in učinkovit. S surovinami v glavnem niso imeli težav, razen pri dveh dobaviteljih, ki nista izpolnila obveznosti. Iz analize stroškov vidimo, da so se stroški pri surovinah zvišali za 403 din na tono, pri energiji znižali za 180 din na tono in pri pomožnem materialu za 16 din na tono, pri vzdrževavcih za 276 din na tono, zvišanje pa izkazuje zopet OTK za 65 din na tono. Šamotarna je v prvem polletju skupno znižala stroške za 2.515.883 din in sicer v glavnem zaradi večje uporabe odpadne opeke namesto žganih glin.

Ker je bil tov. D. F., član ODS, zelo nediscipliniran na zasedanju dne 13. 7. 1962 in je bil predsednik prisiljen sestanek predčasno zaključiti, je bil sprejet sklep, da se ga razreši, kar je ZEE dne 25. 7. 1962 potrdil in za novega člana izvolil tov. Ludvika Podlesnika. Prav tako so izvolili tudi novega predsednika ZEE tov. Albina Novaka in sprejeli sklep o razdelitvi rezervnega sklada.

Poslovili so se od upokojenih sodelavcev

Grupno vodstvo topilnic je v minulem tednu organiziralo sprejem za naše sodelavce, ki so bili upokojeni v razdobju od 1. aprila do 30. junija 1962.

Sprejema so se udeležili naslednji upokojenci: Janez Bernik, Jožefa Vister s plavža, Alojz Božič, Franc Čop, Franc Dovžan, Pavel Koren, Franc Pintar in Franc Tof iz martinarne, Franc Mežek in Mihael Zupan iz livarneter Jakob Jakopič in Pavla Polak iz šamotarne. Iz opravičenih razlogov so bili odsotni: Albin Rejc s plavža, Franc Bertoncely in Alojz Pezdarnik iz martinarne. Poleg upokojenih sodelavcev so se sprejema udeležili tudi vsi obratovodje obratov iz grupe topilnic. Zbrane upokojence je v imenu samoupravnih organov, uprave podjetja, grupnega vodstva topilnic in obratovodstev pozdravil in se zahvalil za njihov trud ter požrtvovalno delo obratovodja martinarne, tov. inž. Karba, ki je tudi razdelil denarne nagrade, ki jim pripadajo. Za izkazano pozornost se je v imenu upokojenih sodelavcev zahvalil tov. Alojz Božič, nato pa so se v prisrčnem razpoloženju spominjali dogodkov pri dolgoletnem delu v železarni.

Industrijski zidarji in vroči remontu

Industrijski zidarji so vaden oddelek vzdrževalne skupine naše železarne, saj izvajajo remonte na vseh metalurških pečeh v naših obratih. Posebno važni so za martinarno, kjer je število in obseg remontov na SM pečeh največji.

Poleg hladnih remontov izvajajo industrijski zidarji v martinarni tudi vroče remonte na SM pečeh, saj so znani kot izvrstni strokovnjaki za izvajanje takšnih del. Ven-

dar v zadnjem času vroči remontu na naših SM pečeh ne grejo najbolj v redu, ker predolgo trajajo. Konkreten primer je bil pred nekaj dnevi na peči H, ko se je ne pričakovano porušil del glavnega oboka in ga je bilo treba zakrpati med tem, ko je bila peč v vročem stanju. To popravilo oboka je trajalo preveč dolgo, čeprav je znano, da so podobna dela oprava-

(dalje na 8. strani)

Načrta blagovne proizvodnje nismo izpolnili

V ponedeljek bo centralni delavski svet obravnaval polletno finančno poročilo o poslovanju v letošnjem letu, zato smatramo, da je prav, da vse naše bravce prav na kratko seznanimo z našimi uspehi v tem obdobju.

Že sestava finančnega načrta za leto 1962 je bila drugačna od vseh prejšnjih. V finančnem načrtu morajo biti že točno postavljene vse osnove, ki potem veljajo čez leto kot zakonski predpisi. Precejšen del teh osnov pa je takrat, ko načrt sestavljamo, le rezultat predvidevanj. Malo je takih osnov, ki bi izvirale iz točnih statističnih podatkov, ki bi bili res verodostojni.

Cene materialom, ki jih potrebujemo za proizvodnjo, smo postavili na osnovi dejanskih cen iz leta 1961. Tudi tu smo se uštel, ker cene še vedno naraščajo. Pri ostalih poslovnih stroških so čez planirano višino obresti na kratkoročne kredite, ponovno pa so se povečala vložena obratna sredstva. Tudi določila za delitev čistega dohodka so bila postavljena dejansko šele v juliju letos, vezana pa so na zvezni predpis, ki ta določila postavlja na osnovo, da se dosežena prodaja obračuna, pol od vsote, ki je bila fakturirana, pol pa od plačane prodaje v prvi polovici letos. Po teh novih določilih smo v poslovanju v prvem polletju dosegli naslednje uspehe:

1. Načrt skupne in blagovne proizvodnje za prvo polletje prikazuje naslednje stanje: v celoti je bil načrt skupne proizvodnje dosežen s 50,4 %, načrt blagovne proizvodnje pa z 48,6 %; če pa analiziramo oba načrta, nalletimo na spremenjeno stanje pri rentabilnosti in ekonomičnosti.

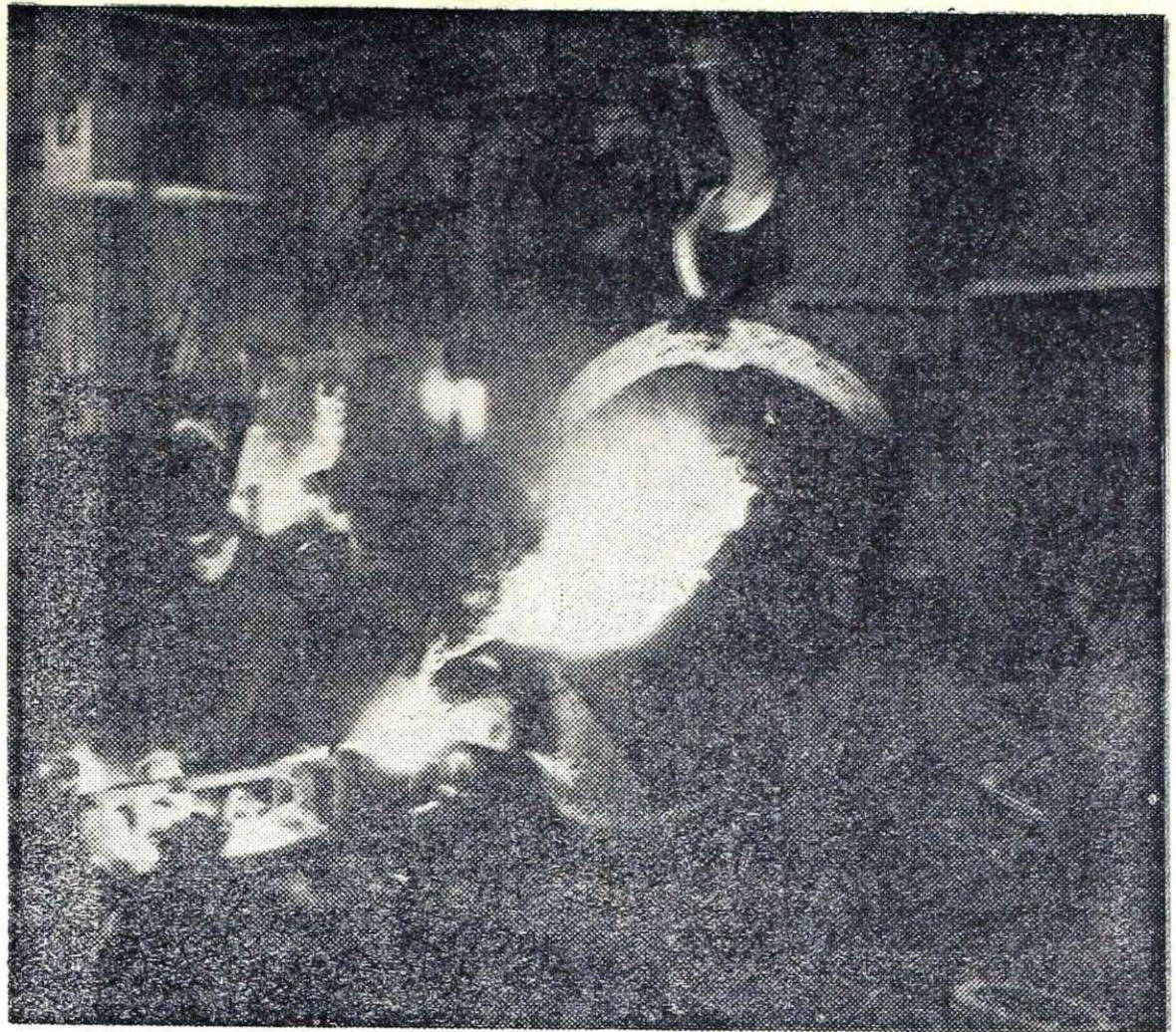
Na visokih pečeh so kljub stalnemu pomanjkanju lju-bijske rude, toda z boljšim vložkom inozemske rude, izpolnili načrt s 50,8 %. V martinarni so pri SM ingotih pod načrtom za 0,5 %, kolektiv elektropeči pa je izpolnil načrt s 53,7 %. V javorniških valjarnah niso izpolnili načrta za lamele in sicer za 6,2 %, prekoračili pa so ga pri težkih profilih, polizdelku in sicer z žično valjarno vred za 3,7 %. Prav tako so izdelali za 5,1 % več, kot je bilo predvideno, trakastega jekla za cevarno in hladno valjarno, v blagovni proizvodnji pa so pri trakastem jeklu za 16,9 % pod načrtom. Tudi valjane žice je bilo izdelane za 2,2 % več, ostalih profilov pa za 3,5 % več, kot je predvideval načrt. Nismo pa izpolnili načrta pri ostali

debeli in srednji pločevini — izdelali smo jo manj za 7 % in ladijski pločevini, kjer smo za 1,8 % pod predvideno količino.

Načrt smo presegli tudi pri tanki in fini pločevini za 14,7 % ter pocinkani pločevini za 1,7 %, medtem ko smo pod načrtom pri dinamopločevini za 8,4 % in dekapirani pločevini za 2,9 %. Hladnovaljanih trakov smo izdelali prav toliko, kot je bilo predvideno, bele pločevine pa za 12,8 % manj. Načrt smo presegli tudi pri ceveh (4 %), vlečenem in luščenem jeklu (1,6 %), vlečeni črni žici (3,8 %). Manj kot je predvideval načrt pa je bilo izdelane patentirane črne žice (12,4 %), patentirane pocinkane žice (4,7 %), pocinkane žice (22 %). Pri pocinkani žici je vzrok v napaki pri sestavljanju načrta.

Tudi vzmeti smo izdelali 0,7 % več, prav tako žebelj za 2,9 %, bodeče žice za 5,9 %, toda elektrod za 2,5 % manj. V ostalih panogah proizvodnje vidimo, da so v šamotar-ni presegli planirano količino za 3,4 %, jeklenih odlitkov je več za 7,2 %, odlitkov iz sive litine za 7,1 %, odlitkov barvnih kovin pa celo za 17,3 %.

Količinski presežki pokrivajo količinske primanjkljaje in polletni načrt smo tako izpolnili. Toda ti premiki med presežki in neizpolnjenimi planskimi količinami imajo lahko negativne posledice n. pr.: proizvodnja trakastega jekla za cevarno in hladno valjarno je bila večja za 5,1 %, toda blagovna proizvodnja istega izdelka je manjša za 16,9 %. Na videz je to v redu, vendar je cena trakastemu jeklu za hladno valjarno in cevarno po načrtu nižja od cene za trakasto jeklo, namenjeno tržišču. Podoben je primer pri tanki in fini pločevini, saj smo jo izdelali 14,7 % več, dinamopločevine, ki ima precej višjo ceno, pa za 8,4 % manj, kot je predvideval načrt. Planska cena za cevi, ki smo jih izdelali 5,4 % več, je mnogo, mnogo nižja od cene beli pločevini, kjer pa smo pod planom za 12,8 %. Prav tako smo presegli načrt pri navadni črni žici, ki je mnogo cenejša od patentirane črne žice in patentirane pocinkane žice, kjer pa smo pod predvideno količino proizvodnje. Zato bomo morali v bodoče usmerjati naša prizadevanja v to, da bomo proizvajali čim več artiklov z višjo prodajno

V livarni so polletni načrt uspešno izpolnili. Tako so pri jeklenih odlitkih prekoračili predvideno količino za 7,2 odstotka, pri sivi litini za 7,1 odstotka, pri barvnih kovinah pa kar za 17,3 odstotka.

ceno in tudi pri teh artiklih ustvarjali presežke.

2. Načrt blagovne proizvodnje: Kot je bilo že v začetku omenjeno železarna kot celota načrta blagovne proizvodnje ni izpolnila. Tako smo izdelali manj, kot je bilo predvideno: težkih profilov (8,6 %), lamel (6,2 %), trakastega jekla (16,9 %), ostale debele in srednje pločevine (7,4 %), ladijske pločevine (1,8 %), dinamopločevine (7,4 %), dekapirane pločevine

(2,9 %), bele pločevine (12,8 %), patentirane črne žice (12,4 %), pocinkane žice in druge (32,6 %), elektrodi (2,5 %).

Načrt pa smo presegli pri valjani žici (17,3 %), ostalih profilih (0,7 %), drugi tanki in fini pločevini (28,5 %), pocinkani pločevini (1,7 %), ceveh (5,4 %), vlečenem in luščenem jeklu (1,6 %), vlečeni črni, ostali črni (7 %), žebeljih (2,9 %), vzmeteh (0,7 %) in bodeči žici (5,9 %).

Načrt blagovne proizvodnje smo tako izpolnili z 48,6 % in

je tako za 1,4 % pod planirano količino. Kakor pri načrtu skupne proizvodnje, tako so tudi pri načrtu blagovne proizvodnje ista nesorazmerja in naša naloga bo, da jih skušamo v drugi polovici letošnjega leta čim več odpraviti, da bi tako izpolnili zadane si obveznosti.

O tem poročilu so razpravljali tudi na konferenci organov delavskega samoupravljanja, ki je bila včeraj v dverani Delavskega doma pri Jelenju.

Srečno v pokoju

S 1. avgustom je bil upokojen tov. Ivan Jeglič, vratar v glavni pisarni. Zapustil nas je sicer že nekaj dni prej, ker je izkoristil še zadnje dni svojega zadnjega dopusta in že takrat smo se od njega vsi poslovili. Še enkrat smo se srečali, ko nas je obiskal v uredništvu in mu zaželeli, da bi zasluženi pokoj užival še mnogo let zdrav in zadovoljen. Obenem pa objavljamo na njegovo željo:

ZAHVALA

Vsemu kolektivu glavne pisarne ter vodji in tajnici oddelka za obračun osebnih dohodkov se najlepše zahvaljujem za pristrčno slovo in darila, ki sem jih prejel ob upokojitvi. Obenem pa želim tako kolektivu glavne pisarne kot celotne železarne v bodoče še mnogo delovnih uspehov!

Ivan Jeglič

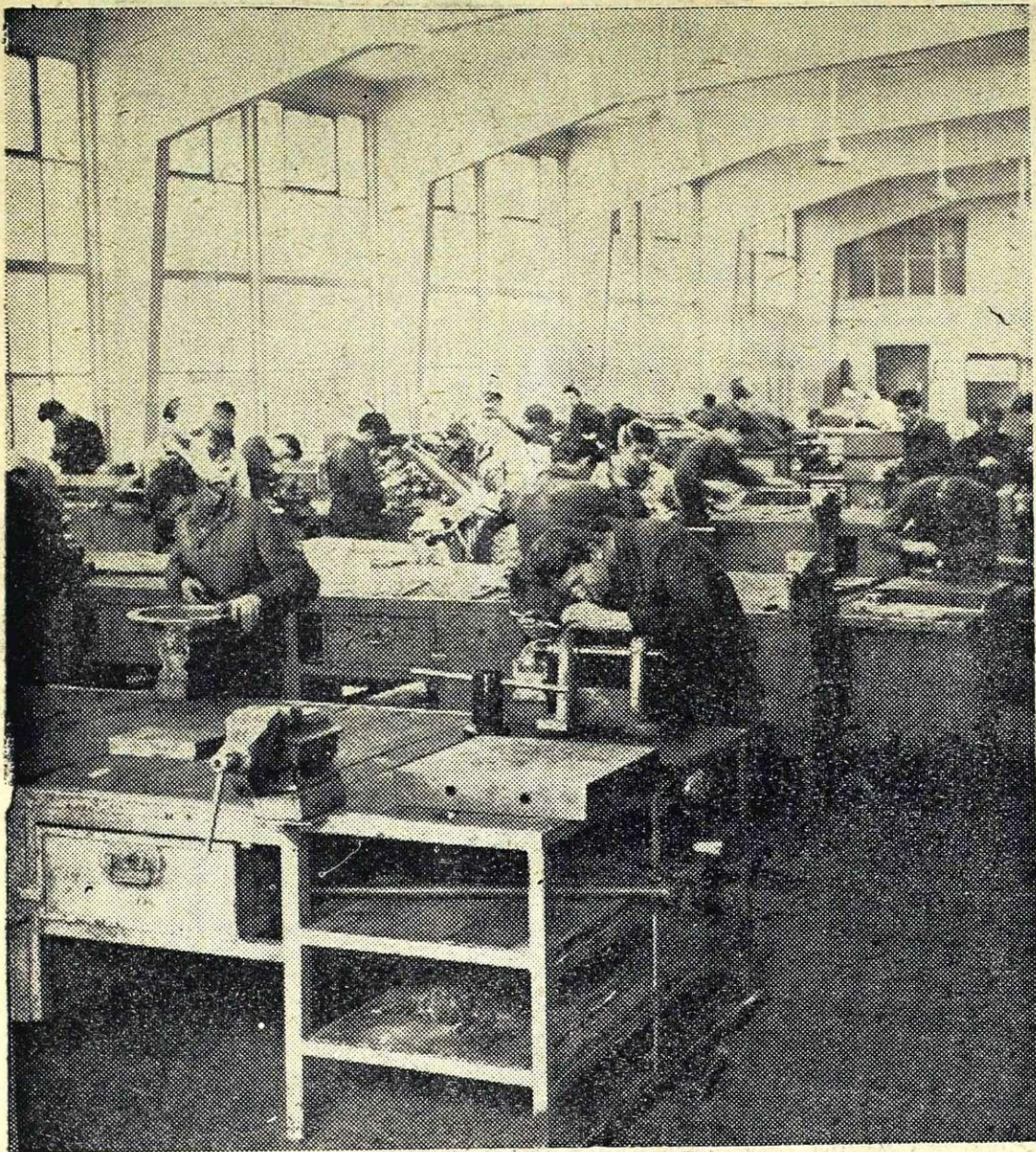
Šolski odbor Železarskega izobraževalnega centra pri Železarni Jesenice

RAZPISUJE

vpis dijakov v Tehnično srednjo šolo metalurške smeri — oddelke za odrasle v šolskem letu 1962/63

Pogoji:

- Pravico vpisa imajo kandidati:
 - z dovršeno poklicno šolo in najmanj enoletno prakso v železarni, ali
 - z dovršeno osnovno šolo in najmanj petletno prakso v železarni.
- Šola traja tri leta, od katerih je prvo leto pripravnišče.
- Vsi prijavljenci bodo morali opraviti psihotehnični in strokovni test. Pozitivni rezultat testa je pogoj za sprejem v šolo.
- Sprejeti kandidati — dijaki TSS, bodo v času študija razporejeni na delo v metalurške obrate oziroma v obrate, ki jih bo določila kadrovska služba Železarne Jesenice.
- Prijava naj vsebuje:
 - lastnoročno pisano prošnjo za sprejem v šolo,
 - kratek življenjepis z navedbo družinskih razmer, dosedanjega službovanja ter želje za bodočnost,
 - dokazilo o dovršeni šoli iz točke 1 a) ali b) razpisa,
 - potrdilo o opravljenem praktičnem delu v železarni iz točke 1 a) ali b), ki ga izstavi kadrovska služba Železarne Jesenice.
- Prijave naj kandidati pošljejo na tajništvo ZIC.
- Vpisni rok je od 1. do 31. avgusta 1962.

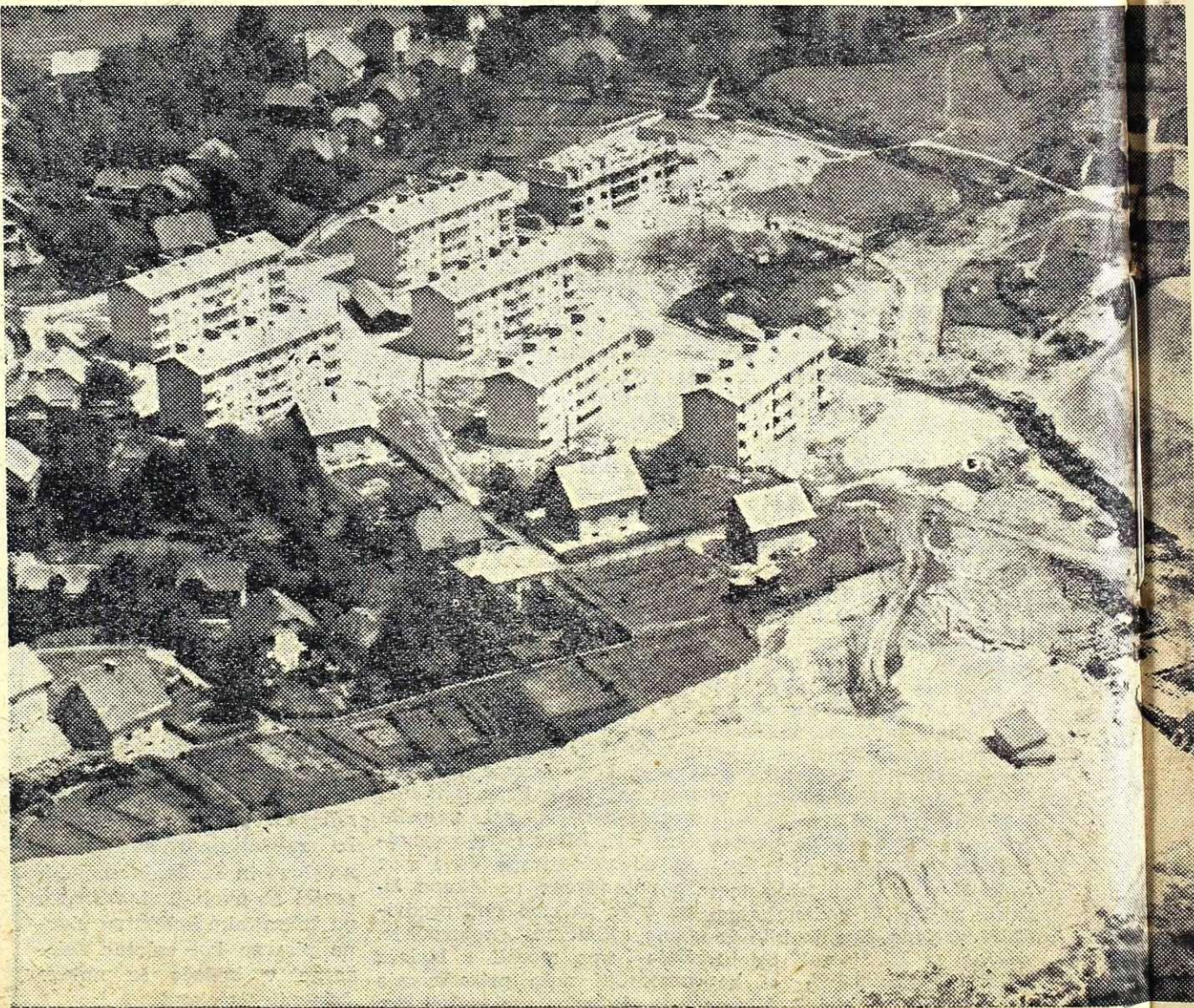
V prihodnjem šolskem letu bodo v ŽIS sprejeli 140 učencev in sicer 110 za metalurške poklice in 30 za metalurško-vzdrževalne poklice. Osnovni pouk bo v delavnicah šole, nadaljnji pa v obratih podjetja ▲

Vse je že pripravljeno za začetek del pri nadvozu čez novi most, ki bo zgrajen iz armiranega betona, dolg 75 metrov in širok 5 metrov ▶

▼ V Tehniškem muzeju si lahko ogledate novo maketo Radovne iz srede 19. stol. Maketo sta v merilu 1:200 izdelala Jože Vrtin in Marjan Dolinšek, danes pa stojijo od takratnih le še tri stavbe

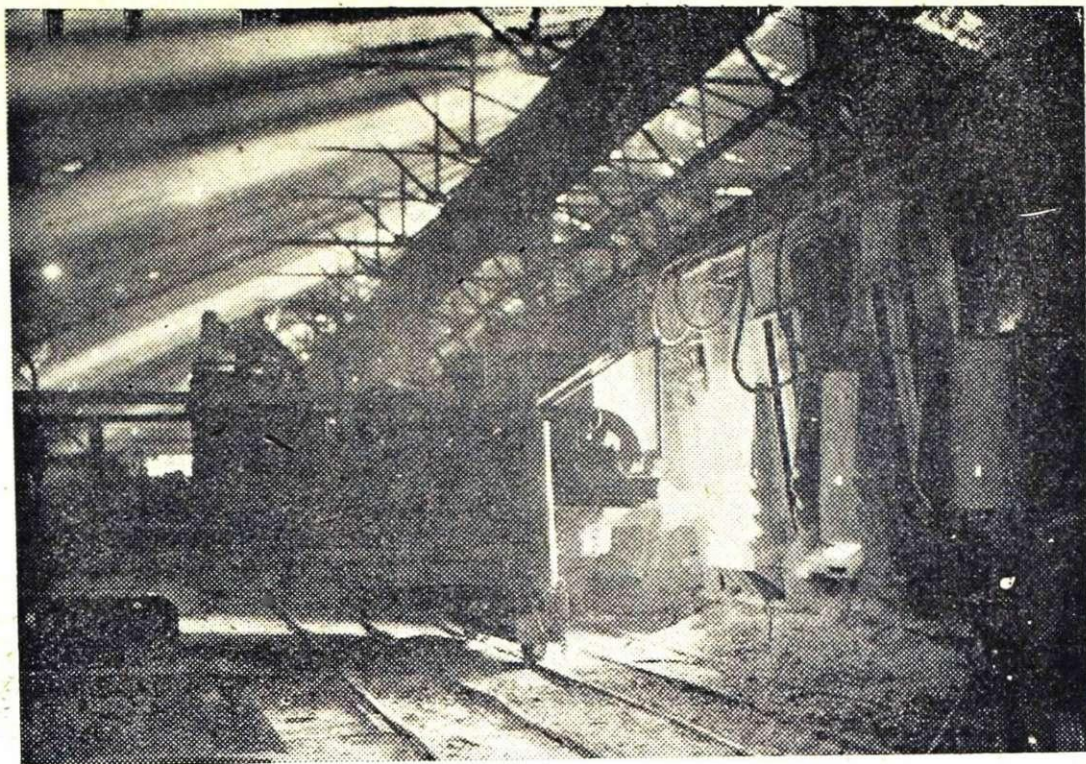

Iz naših obratov

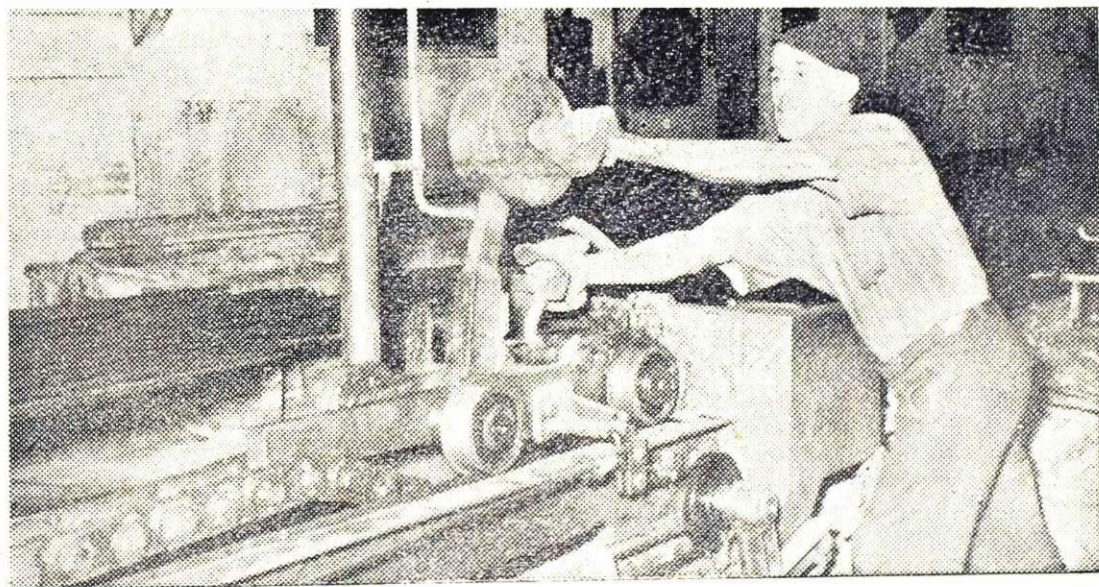
◀ Ostalim zastrupljevavcem našega ozračja že nekaj časa vneto pomagajo tudi kamioni, ki na Belškem polju prevažajo odkopano gradivo na nasip. Zaviti v oblake prahu hitijo eden za drugim v skoraj nepretrgani koloni

Precej žeblov izvozimo v Ameriko. Okrog 500–600 ton jih je treba mesečno embalarati v sodčke ter odposlati na Reko. V juliju so žebjarji dosegli proizvodni načrt tako pri žeblih kot bodeči žici in vzmeteh

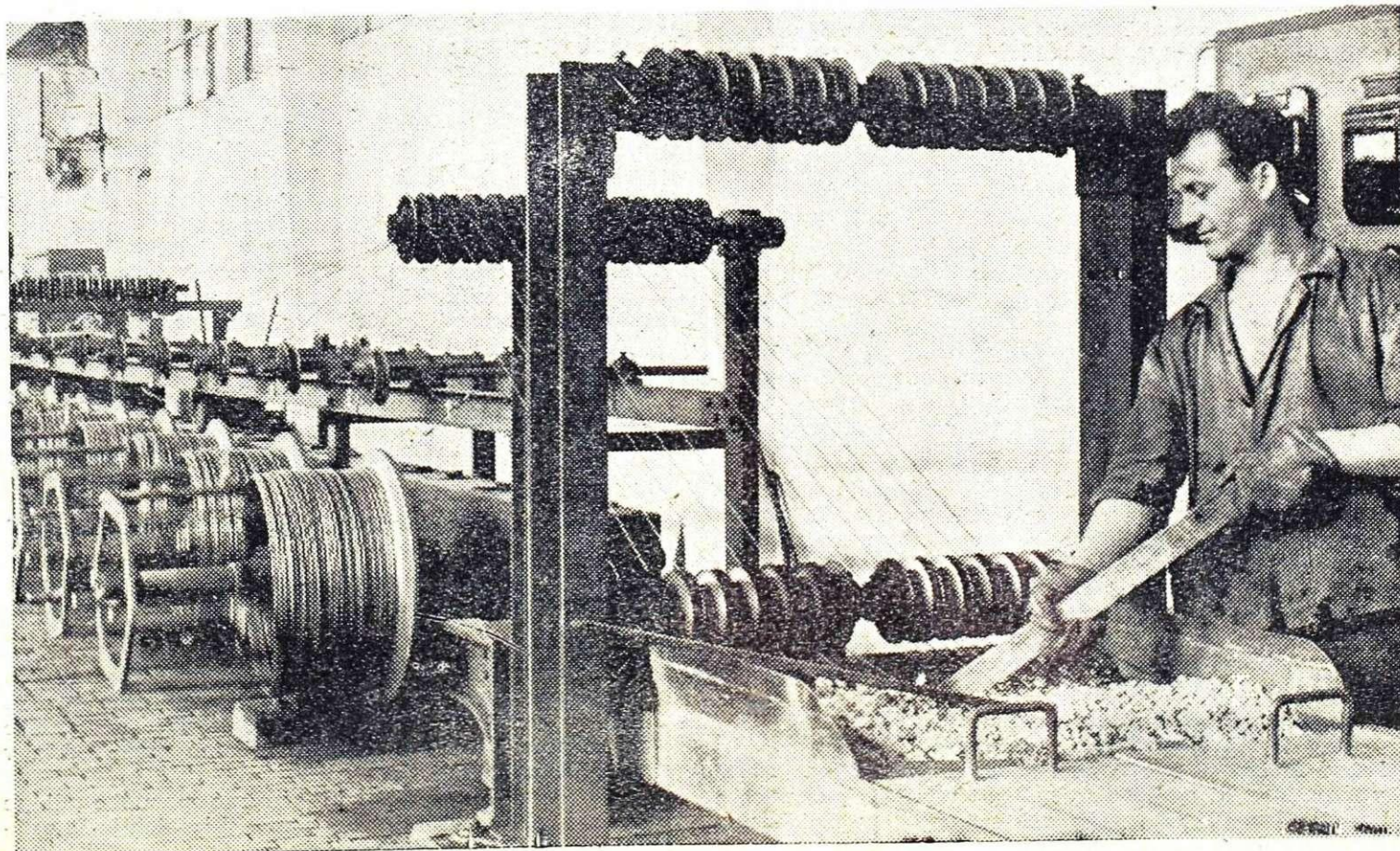
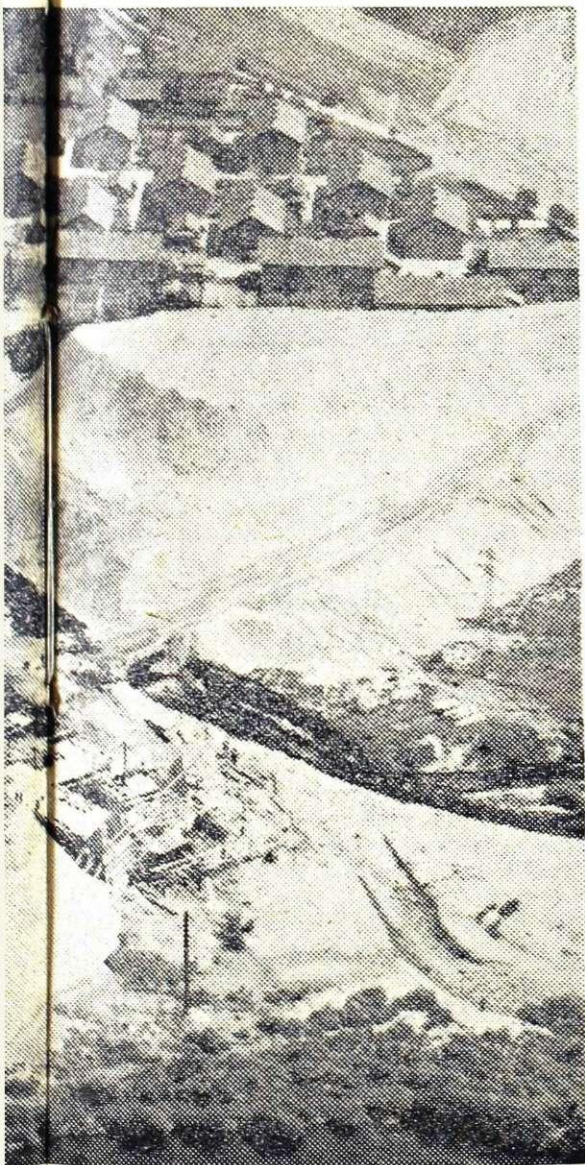

▲ Po prvih podatkih so v martinarni v juliju izdelali 27.128 ton surovega jekla in tako presegli operativni načrt kljub temu, da je bilo v juliju zelo zelo vroče, kar močno ovira delo. Že itak vroč obrat se je spremenil v teh dneh v pravi pekel

Kolektiv jeklovleka je v juliju dosegel proizvodni načrt, čeprav imajo težave s polizdelkom, ki ni dovolj kvaliteten in ga večkrat tudi primanjkuje. Zelo občutijo tudi pomanjkanje naročil za brusilnico in dejstvo, da so naročila vedno bolj zahtevnejša

Oddelek patentirnice v hladni valjarni in žičarni je bil v juliju uspešen. Čeprav niso uspeli izpolniti načrta — vzrok je predvsem v tem, ker ni naročil za debelejšo žico, so spatentirali okrog 437 ton žice.

»Vi, gospod Eisberger, zasedete pred zoro vrh Škrbi-
na, podporočnik Müller pa Mrzlico. Nadaljnja povelja bo-
ste prejeli spotoma in na vrhu. Odidite čim prej! Ob pe-
tih morate biti ob vznožju pripravljeni na začetek vzpo-
na! Javlajte se vsake pol ure! Gesla ostanejo nespreme-
njena.«

Zaradi Walterjeve predrznosti Wesselbruner zdaj ni re-
kel običajnega »razumeli« in je bil zato zelo presenečen,
ko je Eisberger docela v nasprotju s svojim nevojaškim
ponašanjem dejal:

»Razumem!« pri sebi pa je spet zamrmral: »Razumem,
da sem edini, ki lahko izvrši to nesmiselno povelje.
Razumem tudi, da se znam izmed vseh edinole jaz boriti
s krušljivim kamenjem in zmrzovati ter tvegati v stenah.«

Medtem, ko je premišljeval, kako nesmiselno povelje
naj izvrši, je izbral možnost. Ko je komaj prebujenim po-
licistom pojasnil, kakšna naloga jih čaka, so težko zadr-
ževali nejevoljo. Štiridesetim možem je določil četrto ure
za izvršitev priprav, sam pa je v tem času napolnil čutaro

Peter Skalar:

6

Ranjeno srce

z rumom. Ko so se moške zbrali pred šotorom, jim je dal
kratka navodila in ker v tem času ni bilo mogoče dobiti
druge hrane, je ukazal, naj odpro konserve za skrajno
silo. Službujoči je ob tem povelju zmajeval z glavo. Wal-
ter, ki se je tudi sam lotil konserve, pa mu je odvrnil:

»Če bi se bilo Wesselbrunerju in oficirjem SD posre-
čilo izuriti tako zdržljiv tip nemškega policista, kakršni
so banditi, bi konserv ne bilo potrebno odpirati. Tako pa
morajo naši možje jesti. Če ne gre drugače, morajo jesti
v tej deželi, ki je že od davnih dni nemška in kjer cvete
prastara nemška kultura, tudi zaloge za skrajno silo.«

»Mnogo si upate, gospod Eisberger in ne vem, če ne
bo kaj narobe, ko zaključimo to ekspedicijo?«

»Le brez skrbi, podporočnik,« se je skozi polna usta
ponorčeval Walter. Ta ekspedicija bo kakor mnoge pred
njo ostala brez haska in gospodje iz komande policijskih
sil in SD bodo morali pripraviti nov pohod, preden bodo
utegnili razčistiti vprašanje, zakaj imajo moji ljudje v na-
hrbntnikih le dve konservi namesto treh. Če pa bi Wessel-
bruner slučajno dosegel, da me priškrtnjejo, bom med tem,
ko boste vi spet prezebali v snegu in se šli neuspešno
vojsko, sedel v garnizijskem zaporu in bral o zmagah na
vzhodu in če me bodo degradirali za čin ali dva, vas bom
pozdravljajl vnaprej, dragi moj podporočnik. In kaj za to?
Ta vojna bo še dolga in priložnosti za junaštvo bo še
dovolj.«

Ne da bi se še ozrl po poročniku, je krepko potegnil iz
čutare in zakoračil iz šotora. Zbranemu moštvu je pol-
glasno odredil odhod in se podal v sneg.

Wesselbruner je ukazal, naj signalizirajo na položaje,
da se bližata dve skupini s posebno nalogo in naj ju brez
hrupa spuste mimo. Ker je poslal službujočega Müllerja
na Mrzlico, je sam nadziral signaliziranje. Medtem je
bredel Eisberger srenjasti sneg in razmišljal o nesmisel-
nosti svoje odprave. Potem so se njegove misli kot že
tolikokrat v preteklih dneh ukvarjale s partizani.

»Vrag je v njih,« si je dejal. »Vsak izmed mojih mož
bi bil v takem položaju že davno dvignil roke. Oni pa
bodo nemara zdržali še to, četrto noč.«

Približali so se položajem 171. policijske enote, ki jih
je v mraku zamenjala. Podoficirja, s katerim sta se pol-
glasno sporazumela, da si nista sovražnika, je poznal in
se mu je malce škodoželjno posmehnil:

»Morda boš jutri lahko pisal svoji ženi, kako prijetna
in prav nič naporna ni naša skrb za vraščanje te stare
nemške dežele v tretji rajh, moj mali?«

Podoficir, zagrizen in krvoloč, je najprej rah-
lo vztrepetal, potem pa mu je skoraj preglasno odvrnil:

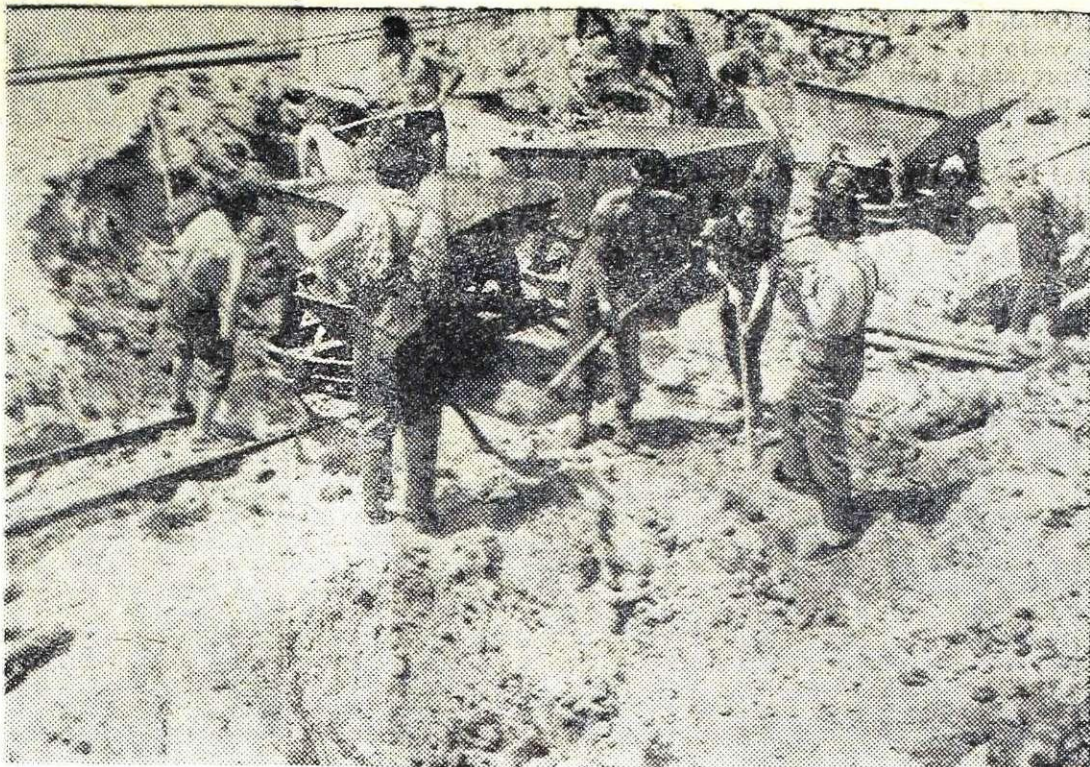
»Ne vem, kaj misli gospod poročnik?«

Walterju je pognal v glavo kopico misli. Spreletelo
ga je:

»Ni dobro, če te ovadi takle hudiček. S »podpsi« je treba
biti previden. Bolje je dražiti Wesselbrunerja. Ta poroča
polkovniku Hannu in potem se v oficirskem kazinu stari
polkovnik kdaj ponorčuje, pa je stvar mimo. Čakaj me
no, hudiček! Če je tvoj vojaški duh toliko močnejši kot
tale mrz in če si res tako pripravljen služiti visokim
ciljem domovine, pa dajmo. Naprtimo ti pomembno dolž-
nost, ki bo podžgala tvoje podoficirsko častihlepje in te
pridržala nekaj ur dalj v snegu.«

S strogim in odločnim glasom mu je ukazal:

»Ko se zdani, vam zmečemo bandite k nogam. Če bo
kateri še živ, si osebno odgovoren, da ga dobim jaz prvi
v roke. Vse, ki ne bodo trdi ali preluknjani, bom zaslišal
kar tu. Razen tega povelja zate ni nobenega drugega in
s svojimi možmi ostaneš na položaju do mojega povratka!
Razumel?«

Ljubljanske brigadirje so zamenjali ravenški. VIII. koroška MDB »Prežihov Voranc« nada-
ljuje dela pri ureditvi športnega parka Podmežakljo

Iz mladinskega naselja »Ferda Korena«

Tudi v drugi dekadi udarništvo in specialna pohvala

Tik pred odhodom briga-
dirjev II. MDB »Toneta Tom-
šiča« z Jesenic so v mladins-
kem naselju »Ferda Korena«
objavili rezultate o doseženih
uspehih v drugi dekadi. Briga-
dirji ornenjene brigade so
v 25 delovnih dneh opravili
na delovišču 2700 ur in do-
segli prav dobre uspehe s
povprečnim preseganjem
norm v prvi dekadi 113 % in
97,5 % efektivnih ur in v dru-
gi dekadi od 14. 7. do 28. 7.
presegli normo s 124,3 % in
95,2 % efektivnih delovnih ur.
Brigadirji so dosegli tudi
lepe uspehe pri urejanju no-
tranjega življenja v brigadi
ter skrbeli za to, da je bilo
mladinsko naselje »Ferda
Korena« vedno vzorno ure-
jeno.

Za svoje delo in dosežene
uspehe je bila II. MDB »To-
neta Tomšiča« ponovno spe-
cialno pohvaljena ter je pre-
jela naziv udarništva in za-
stavico 20-letnice MDB.

Nekaj dni pozneje so v
Kranjski gori objavili tudi
rezultate za opravljeno delo

in uspehe v drugi dekadi, ki
so jih dosegli brigadirji smu-
čarske brigade »Tomaža God-
ca«. Kot v prvi dekadi so
brigadirji prejeli naziv udar-
ništva in pohvalo tudi v dru-
gi dekadi, ko so povprečno

normo presegle za 128 % in
92,8 efektivnih delovnih ur. V
torek, 31. julija, je prišla na
delovišče na Vitranc II.
smučarska brigada »Tomaža
Godca«, ki je zamenjala bri-
gadirje, ki so delali v juliju.

VIII. koroška brigada „Prežihov Voranc“ na Jesenicah

V nedeljo dopoldan je na
Jesenice prispela VIII. koro-
ška MDB »Prežihov Voranc«,
ki šteje 99 brigadirjev, od
tega 39 brigadirjk. To so v
glavnem otroci ravenških že-
lezarjev, z delom na delovi-
šču pri izgradnji športnega
parka pod Mežakljo pa so za-
čeli že v ponedeljek, to je
prvi dan po prihodu na Je-

senice. Takoj po prihodu so
izvolili samoupravne organe
ter pripravili vse potrebno
za začetek tečajev, ki jih
bodo obiskovali brigadirji iz
Raven. Podrobneje o delu te
brigade na Jesenicah bomo
poročali v prihodnjih šte-
vilkah.

Francka Strmole med brigadirji

V petek, 27. julija popoldne,
je mladinsko naselje »Ferda
Korena« na Jesenicah obi-
skala predsednica CK LMS
tov. Francka Strmole. V na-
selju so jo predstavniki bri-
gade in naselja seznanili z
doseženimi rezultati II. MDB
»Toneta Tomšiča«. Tov. Str-
moletova je bila zadovoljna
z doseženimi uspehi tako na
delovišču kot v samem na-
selju. Istega dne se je pred-
sednica CK LMS mudila tudi
v naselju »Petra Ruparja-
Pera« v Kranjski gori, kjer
je nastanjena smučarska bri-
gada »Tomaža Godca« in si
ob tej priliki ogledala tudi
delovišče na Vitrancu.

Šolski odbor železarskega izobraževalnega centra pri
Železarni Jesenice

RAZPISUJE

delovna mesta za:

1. 2 predavatelja strokovnih predmetov na Tehnični srednji šoli
2. 1 predavatelja strokovnih predmetov na Železarski industrijski šoli

Pogoji:

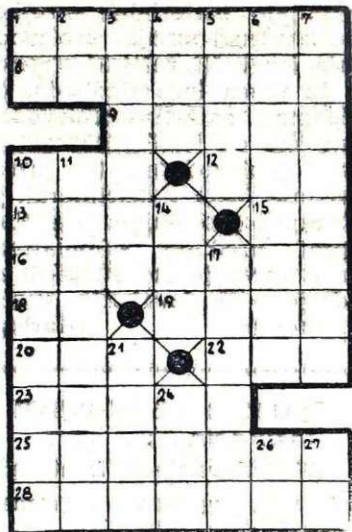
1. Inženir (metalurg ali strojnik) s triletno prakso ali tehnik (metalurg ali strojnik) s petletno prakso dela v metalurškem podjetju; 2. tehnik (metalurške ali strojne stroke) z najmanj triletno prakso dela v metalurškem podjetju.

Interesenti naj pošljejo pismene ponudbe ali se osebno zglasijo na tajništvo centra, kjer dobijo še osta-
le informacije, najkasneje do 20. avgusta 1962.

Daleko mi je biser Jadrana...

Sončno popoldne nas je spremljalo na poti na oddih v Kaštel Lukšić. V Ljubljani smo presedli in se skušali čim udobneje namestiti na mehkih sedežih. Že zapuščamo bogato razsvetljeni Zagreb in lokomotiva od časa do časa zavriska v noč kakor prešeren fant, ki hiti vasovat k dekletu.

Križanka

Vod.: 1. priprava za vlečenje žice, 8. plezalni pripomoček, zaponka z vzmetjo, 9. sredozemska rastlina, ki je stilizirana na korintskih stebrih, 10. okrasna ptica, 12. ameriška filmska družba, 13. vas na Kočevskem, 15. začetnici italijanske pesnice, 16. mesto v zahodni Afriki (naša pisava), 18. začetnici obeh imen slavnega ruskega pisatelja, 19. domača žival, 20. okrajšano ameriško moško ime, 22. egipčansko božanstvo (daljša oblika), 23. znati, razumeti, 25. roženina, 28. vetrnica (rastlina).

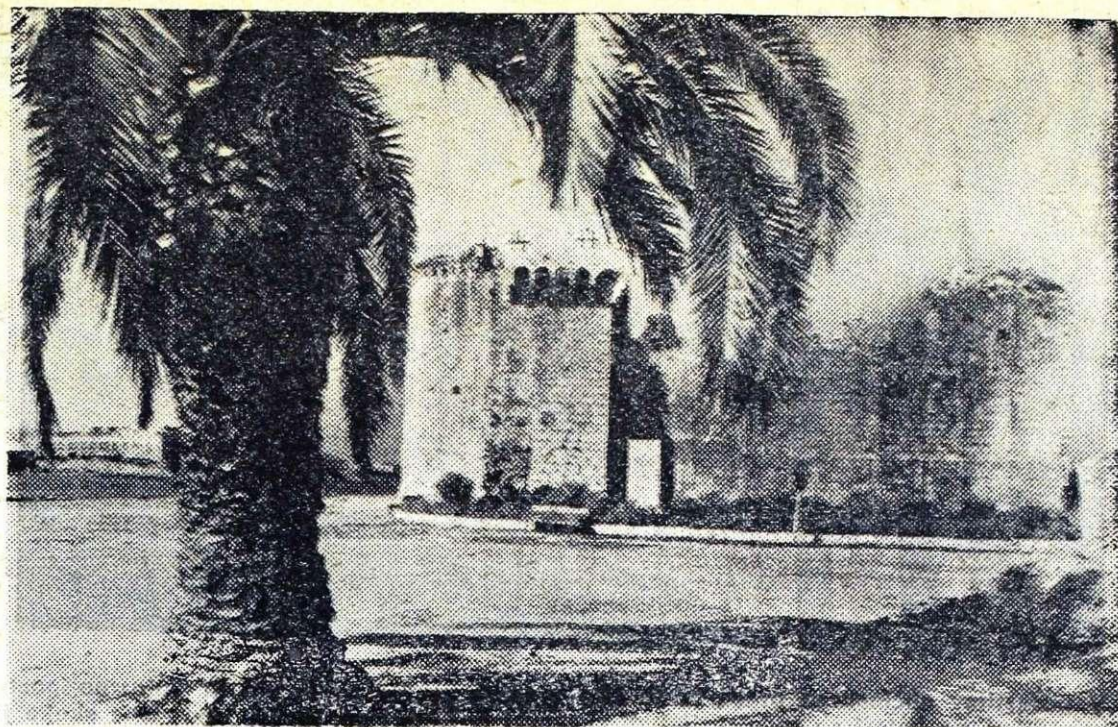
Navp.: 1. oznaka za visokokvalificiran, 2. dva samoglasnika, 3. svetovno znani pisatelj, ki živi v Mehiki in še do danes niso odkrili njegovega imena, 4. loščilo, 5. reka v Srbiji, 6. znana celjska tovarna, 7. žensko ime, 10. visoka planota na robu Julijskih Alp, 11. neimenovan, nepodpisan, 14. kakšen, 17. rečna struga, 21. priprave za merjenje, 24. slovenska tovarna avtomobilov, 26. veznik, 27. predlog.

Nenadoma se ustavimo na mali postajici. Lovine! Ura je ena po polnoči. Morda bo križanje? Kmalu smo zvedeli, da je brzovlak iz Splita na progi zavozil na kamion in da sedaj popravljajo progo. Ure tečejo in noč blede, postajamo nestrpni, blede zora nam ne priključa spanca. Šele po štiriurni zamudi se spet premaknemo. Plodna zemlja se je umaknila bournemu kraškemu svetu, poraslem z redkim brnjem. Ure in ure vozimo preko te kamenite pokrajine in končno začne svet zeleneti in se nagibati. Morje!

Iz lahne meglice se dviga obala in že stojimo v Starem Kaštelu. Potem nas za trenutek zmede vrvenje na splitski postaji. Sonce neusmiljeno pripeka, ko sprašujemo in iščemo avtobus, ki vozi proti Kaštelu Lukšiću, v duhu pa se že predajamo osvežilni kopeli v sinjem morju.

Pri vstopu v naš tabor sta nas pričakala upravnik in tov. Metka s slovečo »travarico« — za dobrodošlico. Kako se prileže, ko lahko odložimo prtljago v udobnih, čistih in lično izdelanih hišicah. Nad ureditvijo in celotno organizacijo tabora smo prijetno presenečeni. V hišicah je celo elektrika, na okencih pisane zavese, higijenski prostori so brezhibni, prijazne kuharice v belem ter dišave iz kuhinje vzbujajo dober tek in ne nazadnje nasmejana obraza Metke in Angelce, ki nam strežeta in hitita, da jima je pošteno vroče. Po kosilu je na plaži, ki je oddaljena le nekaj korakov, že vse živo. Ta dan je bilo morje nekoliko nemirno. Valovi so se neumorno zagajali v obalo in se razbijali v belo peno, pršečo po vročem pesku. Prav tako neumorno pa so se kopalci vedno znova predajali zibajočemu užitku in blazine so se vrtele na vodi, kakor pisani cveti lokvanjev.

V enem naslednjih dni (koledar smo ta čas dali v arhiv) smo se odpravili z motornim čolnom na Marjan, kjer ima vojno pomorski inštitut čudovit akvarij s številnimi ribami in ribicami. Gledali smo skozi steklo in se vpraševali, če nismo morda zašli v svet pravljic in

Trdnjava Kamelengo s parkom in spomenikom padlim borcem. V ozadju otok Čiovo, ki ga s Trogirom spaja dvizni most.

bajk, tako pestre in nevsakdanje so barve živali in rastlin iz čudovitega podvodnega sveta. Spomina nas je čolnar odložil še na otoku Čiovo, ki se razpotegnjen vleče tja do Trogira. Ko smo se vračali, se je vrstila šala in pasem. Dalmatinska kapljica je vse neznansko razpoložila.

Veselo razpoloženje se ponavadi nadaljuje še tja v večer, ko posečemo pod okriljem borovcev. Otroci so neugnani z žogami, s svojo živahnostjo k igri često pritegnejo še odrasle. Tovariš upravnik pokroviteljsko bedi nad vsemi, zdaj pokima balinarjem, ki se uspešno merijo in pozivajo na revanš, pa spet prisede k šahistom, ki si modro podpirajo glave in nazadnje potolaži prav očetoško še — »šico Bredo«, ki je v morju okopala tudi zapestno uro. Nad mirnim, temnim morjem pa visi luna in posrebruje dolg trak preko gladine. Na Marjanu nagajivo mežika svetilnik, Split se koplje v tisočernih lučkah in vabi, vabi...

Vleče nas, da si ogledamo to staro mesto, ki te na vsakem koraku spominja na dobo rimskega veličastja. Tu so se kot prvi naselili Grki in kraj imenovali — Aspalathos. V njegovi neposredni bližini pa so zgradili Salone, današnji Solin, nekdanje glavno mesto rimske province Dalmacije, kjer je ohranjenih

še danes nad 30 sarkofagov, ostanki grobnic bazilik in cerkvenih stavb. Mesto so v 7. stoletju porušili Avari.

Nad vse zanimiv je v Splitu ogled palače rimskega imperatorja Dioklecijana, zgrajene koncem 3. stoletja, z masivnimi zidovi iz apnenca, ki so ga kopali na bližnjem otoku Braču. Velikostne arкаде in skulpture, številne dvorane, vestibul in peristil (kjer so ta večer predvajali »Aido«), nasmeh zagonetne sfinge, antični oboki in stebri, so posebno doživetje. Prav tako tudi umetniško nedosežna splitska katedrala, iz katere hrani mnogo znamenitosti tudi splitski arheološki muzej. Zvonik te katedrale, zgrajen v romanskem slogu, je še danes najvišja zgradba v Splitu.

Kdo bi pozabil povzpeti se na toliko opevani Marjan, kjer se ti odpre pogled na prelepo splitsko panoramo, preko kopališča Bačvice, pristanišča in luke na visoki svetilnik, ki se ponosno dviga kot spomenik padlim borcem — pomorcem.

Ker so naplavine iz Jugovinila nekoliko skalile vodo in užitek pri kopanju, smo se odločili, da obiščemo Trogir. Ni nam bilo žal! Naravno obrambno vrednost tega dela obale so ocenili že stari Grki in ustanovili naselbino »Tragurion«. (Pravijo, da je to ime dobilo po pogorju Kozjak, ki se dviga nad celo

Kaštelansko riviero prav do Trogira, ker v grščini pomeni »tragurion« predel, kjer se pasejo koze.) Na dobo te grške posesti so ostali številni napisi in reliefi božanstev ter celo kip grške boginje Here, ki ga čuvajo v Zagrebškem muzeju. Tedaj je Trogir s Solinom vezala lepa cesta, imenovana »Via Tragurina«, ki je vodila čez plodno kaštelansko polje skoro na istem kraju, kjer je sedaj avtomobilska cesta. Trogir je pogosto menjal gospodarje. Na Francoze spominja arhitektonski spomenik maršalu Marmontu na Bataviji, nazvan Marmontov gloriol. Na boje okoli Trogira in zavojevavce pa trdnjava Kamelengo, ki stoji mogočna in siva na južnem delu trogirске obale. Poleg nje je še starodavna okrogla kula sv. Marka iz 15. stoletja. Pred trdnjavo Kamelengo se širi park, kejr med bujnim cvetjem in zelenjem stoji bronasti spomenik padlim borcem NOV, saj so v tej trdnjavi že leta 1941 ustrelili 14 prvoborcev iz Splita. Na temeljih stare bazilike pa stoji veličastna trogirska katedrala (Dalje na 8. strani)

POPRAVEK

V zadnji številki je v članku »V majhni vasi Blagovje Kamen...« neljuba napaka. Drugi stavek v 3. odstavku se mora pravilno glasiti: »Ker ima wolfram zelo visoko tališče...«

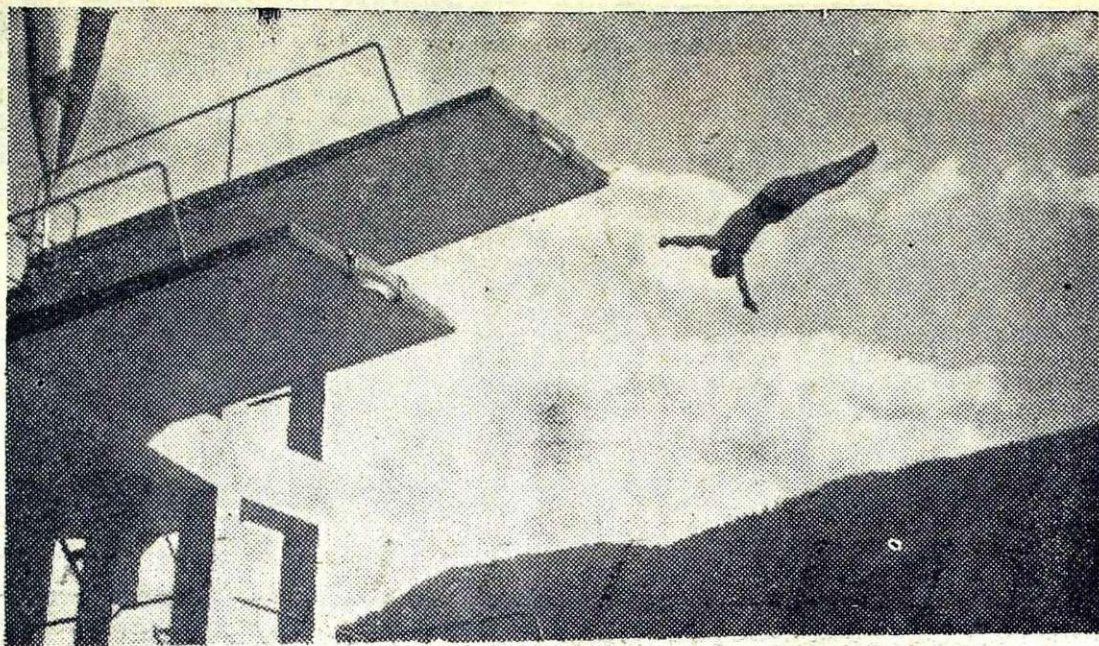
Preberite

„Kot v zakletem gradu“

Pri adaptaciji stavbe, v kateri so pisarne in higienski prostori EE visoke peči, so bile manjše kraje, tako da je delovodja gradilišča stalno poročal, da je kaj zmanjkalo. Višek pa je bil, ko so začele zginjati že vgrajene keramične ploščice v kopalnici. Kolikor so jih delavci vgradili čez dan, jih je nekdo ponoči odstranil; kot v zakletem gradu. Kmalu so ugotovili, da ploščice zginjajo s pomočjo dleta in kladi, ki ju je imel v rokah A. Ž. in da romajo v garderobno omarico, morda pa tudi domov. Tako početje de-

lavca, ki zaseda visoko kvalificirano delovno mesto in ni v skladu z današnjim časom, bo imelo konec na sodišču in bo cena za ploščico verjetno nekoliko višja kot v trgovini.

Res je, da danes marsikdo potrebuje kaj doma, toda najprej mora pogledati, če tovarna to res ne potrebuje, potem to lahko za majhen denar odkupi. Toda dogodi se, da kdo ne glede na to, koliko škode bo s tem povzročil, nekaj vzame, samo da bi dobil poceni. Vsak bi se moral zavedati, da vsako škodo, ki jo nekdo povzroči v tovarni, plačamo vsi, zato čuvajmo skupno lastnino pred tistimi, ki ne znajo ločiti svojega od našega.

V počastitev občinskega praznika je bila v torek zvečer na kopališču kulturno-sportna prireditev, na kateri so sodelovali tudi skakavci iz Ljubljane. Za lepo izvedene skoke jih je občinstvo nagradilo s ploskanjem, posebno pa so navdušili gledavce s komičnimi skoki

Železarski globus

ŽDA — Letna svetovna proizvodnja titana, ki ga uporabljajo za legiranje posebnih vrst jekla, znaša okoli 10.000 ton. V ZDA ga izdelajo 4800 ton, ali skoraj polovico svetovne proizvodnje.

LUKSEMBURG — V letu 1961 so proizvedli v tej državi 3.774 milijonov ton grodlja in 4.113 milijonov ton jekla, kar je za 67.000 ton grodlja in za 29.000 ton jekla več kot v letu 1960.

POLJSKA — Do leta 1965 bodo predvidoma povečali proizvodnjo jekla od 6,4 milijonov ton v letu 1960 na 9,3 milijonov ton, ali za 46 %. S tem bo postala Poljska poleg Sovjetske zveze največji proizvajalec jekla v vzhodnoevropskih državah.

ZAR — V železarni Heluan bo nekdo sovjetsko podjetje zgradilo valjarno za široke trakove. Investicijske stroške za ta objekt v znesku 700 milijonov rubljev bodo krili s kreditom Sovjetske zveze.

ŽELEZAR, tednik — izdaja: Železarna Jesenice — glavni in odgovorni urednik Remigij Noč — ureja redakcijski odbor. Rokopisov in fotografij ne vračamo. Naslov: Uredništvo »Železar«, Železarna Jesenice, telefon št. 394. — Tisk CP »Gorenjski tisk« v Kranju

Cene na jeseniškem trgu

od 26. julija do 1. avgusta 1962

		Zarja tržnica	Agraria poslovalnica pri Brunarju	Zasebni sektor tržnica
krompir	kg	50	50	60—90
čebula	kg	110	150	120—150
česen	kg	180—200	200	250
korenček, rdeč	kg	110	140	200
zelje v glavah	kg	60—65	66	—
paradižnik	kg	90	100	140
paprika	kg	170	140	200
stročji fižol	kg	140	100	180—200
grah	kg	—	130	—
špinača	kg	90	—	—
jedilne buče	kg	80	—	50
solata	kg	40—45	50	50—60
rdeča pesa	kg	70	—	80—100
marelice	kg	190	—	—
breskve, drobne	kg	80—90	130	80—90
breskve, debele	kg	110	—	100—150
slive	kg	240—250	—	—
jabolka	kg	50	110	80—120
hruške	kg	70—80	100	70—130
smokve	kg	90	—	120—140
cvetača	kg	—	—	150
kumare	kg	60—70	120	80—100
jajčka	kos	30	29	—

Ponudba sadja in zelenjave se je v zadnjem času na jeseniškem trgu zboljšala, kar je pripisati preurejeni tržnici, ki jo zalaga trgovsko podjetje »Zarja« z Jesenic. Tudi privatni proizvajalci iz sosednje Primorske z manjšimi količinami zalagajo našo tržnico. Ko bo preurejena še trgovina na Plavžu (poleg samopostrežne), se bo ponudba povrtnine in sadja na Jesenicah še zboljšala.

Industrijski zidarji in vroči remontu

(Nadaljevanje z 2. strani)
vili naši zidarji že v precej krajšem času.

Vzrok za takšno podaljšanje tega vročega remonta in tudi drugih podobnih del že pred tem je brez dvoma v neustreznosti stimulaciji, ki zelo slabo vpliva na delovni elan pri remontu zaposlenih zidarjev, posebno še, ker delajo pod zelo težkimi delovnimi pogoji. Pri tem je važno to, da s takšno destimulativno politiko za vroče remonte prav nič ne pridobimo z ozirom na prejete osebne dohodke na remontu zaposlenih zidarjev. Ker remont dalj časa traja, dobijo zidarji običajno še več osebnih dohodkov izplačanih v obliki porabljenih ur, namesto da bi jih dobili v obliki stimulacije, če bi bil remont prej končan. Razlika je samo v tem, da dobi te osebne dohodke večje število zidarjev, zaposlenih na remontu, ker se le-ta v takem primeru zavleče preko dveh ali celo treh izmen, namesto da bi ga opravila ena izmena.

To je ena slaba stran stanja z ozirom na vroče remonte, medtem ko je druga še dosti bolj negativna. Ker v času vročega remonta SM peč ne proizvaja, se zaradi daljšega časa, porabljenega za to delo, podaljša tudi neproduktivni zastoj, kar ima za posledico manjšo proizvodnjo in večje režijske stroške v martinarni. Tako v tem primeru martinarna in prav tako tudi celotna železarna dvakrat izgubita. — Na eni strani so večji stroški za dela zidarjev na remontu, ki povečujejo materialne stroške, in na drugi manjša proizvodnja ter večji režijski stroški.

Iz vsega tega sledi, da, če želimo znižati proizvodne stroške ob istovrstnem zvišanju proizvodnosti ter proizvodnje jekla v martinarni, je brezpogojno nujno, da čimprej uredimo stimulativno nagrajevanje industrijskih zidarjev za izvajanje vročih remontov. **Karba**

DALEKO MI JE BISER JADRANA...

(Nadaljevanje s 7. strani)

tedrala, zgrajena v romanskem slogu. Izredno lep je vhodni portal, takozvan Radovanov portal, ki je delo istoimenskega umetnika.

Vsak korak v tem slikovitem mestu spominja na davno dobo in ni zaman napisal Vladimir Nazor:

... Kreneš li ikada put Juga lijepog. stani pred Trogirom, usidri lađu pred zidom grada.

Prepolni lepih vtisov se vračamo, avtobus hiti med alejami cvetja, nasajerega vzdolž ceste in sonce že tone v morje.

Prehitro mine deset dni. Vračamo se z ladjo preko Reke in z nami gredo lepa doživljaja, polna sonca in toplote in v spominsko knjigo tabora smo vpisali tiho željo: Nasvidenje!

Ta želja naj razodeva tudi našo hvaležnost do osebja za njihovo skrb in trud, da bi bilo vsaki izmeni kar najlepše.

Milana Ivanovič

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi dragega moža, očeta, brata in svaka

JOŽETA RAŽNA

se zahvaljujemo vsem, ki so nudili pomoč v tem težkem trenutku. Nadalje se zahvaljujemo vsem njegovim sodelavcem — martinarjem, ki so ga spremenili na njegovi zadnji poti in inž. Karbi za poslovilne besede ob odprtem grobu.

Zahvaljujemo se tudi vsem sosedom, prijateljem in znanecem, posebno pa tov. Miri in Radu Pristov za požrtvovalno pomoč in tolažbo, kakor tudi organizaciji SZDL terena Podmežaklja za denarno pomoč. Zahvaljujemo se tudi vsem lastnikom osebnih avtomobilov, ki so omogočili mnogim udeležbo na pogrebu, vsem darovalcem vencev in cvetja in vsem, ki so ga spremenili na njegovi zadnji poti.

Žalujoča žena s hčerko in ostalo sorodstvo

tehnični feljton

Proizvodnja in uporaba niklja

Svetovno proizvodnjo niklja, brez vzhodnih držav in Kube, cenijo v letu 1961 na 283.000 ton, kar je doslej najvišja številka.

Največji proizvajalec te važne kovine je Kanada, ki proizvaja letno okrog 190.000 ton ali več kot 75% svetovne proizvodnje. Ostale dežele, ki proizvajajo večje količine niklja, so: francoska kolonija Nova Kaledonija s 25.000 tonami letne proizvodnje, Japonska z 20.000 ton (vendar predeluje samo uvožene rude) in ZDA z 11.000 tonami. Veliko niklja proizvaja tudi Kuba, toda novejši podatki niso znani, v letu 1959 pa ga je proizvedla 23.000 ton. V zvezi s Kubo je znano samo to, da gradijo novo napravo za proizvod-

niklja, ki bo imela približno enako kapaciteto, kot je bila proizvodnja v letu 1959.

Poraba niklja je bila v preteklem letu za približno 57.000 ton manjša kot proizvodnja, kar povzroča ostro konkurenco med posameznimi proizvajalci niklja. Zahodne dežele so porabile v letu 1961 naslednje količine niklja (v odstotkih):

ZDA	44%
Dežele evropske skupnosti	20%
Velika Britanija	16%
Japonska	9%
Švedska	4%
Kanada	2%
ostale dežele	5%

Tudi v preteklem letu je ameriška vlada zmanjšala svoje strateške rezerve niklja in cenijo, da so ZDA prodale v letu 1961 skupno 23.000 ton te kovine.

V letu 1961 se tudi poraba niklja ni bistveno spremenila z ozirom na posamezna področja.

Prej kot slej porabijo največ niklja kot legirno kovino v nerjavečih jeklih. Iz spodnje tabele je razvidna namenska uporaba v letu 1961:

nerjaveča jekla	34%
konstrukcijska jekla	14%
nikljeve legure	15%
galvaniziranje z nikljem	14%
siva in jeklo litina	11%
bakrove legure z nikljem	4%
ostalo	8%

Industrija niklja je v preteklem letu vložila veliko sredstev in naporov, da bi si z uvedbo novih proizvodov, pri katerih se uporablja nikelj, zagotovila čim boljše in večjo prodajo svoje proizvodnje. Pri tem so se usmerili predvsem na tri področja: na proizvodnjo visoko kvaliteten konstrukcijskih jekel z višjim (18—25%) odstotkom niklja, ki so pokazala izredne mehanske lastnosti; na čim večjo uporabo nerjavečih jekel pri proizvodnji raznih izdelkov za gospodinjstvo; na čim bolj razširjeno uporabo galvaniziranja kot sredstva za ponikljanje. **K.**